

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

УДК 329(477)"2005/2014":329.7(=161.2)"194"
DOI: 10.15587/2313-8416.2016.85481

ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ (2005–2014)

О. А. Попович

QUESTION OF UKRAINIAN LIBERATION MOVEMENT IN THE MIDDLE OF THE XX CENTURY IN THE ACTIVITIES OF POLITICAL PARTIES IN UKRAINE (2005–2014)

O. Popovych

У статті проаналізовано специфіку формування національної пам'яті українців про український визвольний рух періоду Другої світової війни офіційними політичними партіями України. Вказано на характер та особливості створення законодавчої бази та проведення публічних заходів у сфері побудови офіційного образу про Організацію українських націоналістів та Українську повстанську армію політичними фракціями

Ключові слова: національна пам'ять, український визвольний рух, праві, ліві, центристські партії

The article analyzes the specifics of the formation of Ukrainian national memory of the Ukrainian liberation movement during the World War II by the official political parties of Ukraine. The nature and characteristics of a legislative framework and public events are specified in the building official image of the Organization of Ukrainian Nationalists and the Ukrainian Insurgent Army by political factions

Keywords: national memory, Ukrainian liberation movement, right, left, centrist parties

1. Вступ

В період незалежності України політичні партії регулярно експлуатують, однак не завжди об'єктивно, проблематику українського визвольного руху періоду Другої світової війни (ДСВ). Зокрема спорадично продовжують поширювати міфи та стереотипи про Провідника ОУН С. Бандеру та загалом про українських націоналістів. Особливо активно цей процес відбувається на Сході України, де частина суспільства продовжує жити в полоні стереотипів «Великої вітчизняної війни» (ВВВ), привнесених радянською історією і активно пропагованою частиною місцевої влади на місцях, яка використовує симпатії та антипатії виборців у ставленні до ОУН та УПА. Тому дуже важливою є експертиза програмних документів політичних партій, їх діяльності у Верховній Раді України (ВРУ) та публічних заходах із вшанування учасників українського визвольного руху середини ХХ ст. Крім того, дослідження у цій галузі дасть змогу унормувати у концептуальному й правовому відношеннях принципи, методи та конкретні державно і суспільно-політичні заходи із використання/урахування інформації про історичне минуле в процесах національно-державного будівництва й соціокультурного відтворення політичної нації, ви-

робити адекватні механізми впровадження та формування об'єктивного національного нарративу.

2. Аналіз літератури і постановка проблеми

Оцінка ролі ОУН та УПА політичними партіями України перебуває на стику історії, політології та соціології і представлена одиничним працями з даної проблематики. Зокрема детально прослідковано діяльність Народного Руху України (НРУ) у сфері законодавчого визнання вояків УПА М. Кучерук [1]. Охарактеризувала ставлення офіційних політичних партій України та Польщі до українсько-польського протистояння на Волині у 1943 р. О. Калішук [2]. Простежили тенденцію маніпулюванням образом про ОУН та УПА в українському суспільстві на прикладі виборчих кампаній О. Яцунська [3], П. Долганов [4]. Загальну характеристику формування національного історичного нарративу партією «Наша Україна» подав С. Адамович [5].

3. Мета та задачі дослідження

Головною метою дослідження є аналіз проблеми відношення офіційних парламентських фракцій до українського визвольного руху середини ХХ ст. в період підняття суспільного дискурсу про

статус, оцінку діяльності, героїзацію та її заперечення про учасників українського підпілля в період 2005–2014 рр.

Щоби вирішити поставлену мету, слід реалізувати такі дослідницькі завдання:

– охарактеризувати головні програмні документи політичних партій, в котрих відображено формування національного образу про ОУН та УПА;

– порівняти діяльність політичних партій різного спрямування у ставленні до учасників українського визвольного руху середини ХХ ст.;

– вказати на причини ідеологічної орієнтації партій та стратегії поведінки у ставленні до дискурсу ОУН та УПА.

Об'єктом досліджень був вибраний процес формування національного образу про літопис українського визвольного руху середини ХХ ст. політичними офіційними парламентськими партіями України 2005–2014 рр.

4. Аналіз використання історичного нарративу про український визвольний рух середини ХХ ст. офіційними парламентськими фракціями протягом 2005-2014 рр.

Історія національно-визвольного руху середини ХХ ст. стала предметом дискусій між офіційними політичними партіями та фракціями у законодавчій практиці та культурно-просвітницькій роботі України. Традиційно риторика про ОУН та УПА в Україні впродовж 2005 – початку 2014 рр. використовували праві. Особливо помітними стали спроби членів Української національної асамблеї – Української націоналістичної самооборони (УНА-УНСО). У ВРУ члени НРУ закликали перейти від спекуляції навколо питання визнання ОУН та УПА воюючою стороною під час ДСВ до реального законодавчого вирішення цієї проблеми. НРУ неодноразово оприлюднював заяви, в яких зазначав, що невизнання українських націоналістів учасниками бойових дій у ДСВ не суперечить сучасним нормам міжнародного права. Зокрема у заяві від 14 жовтня 2005 р. НРУ вимагав: на поточній сесії ВРУ розглянути законопроект про визнання ветеранів УПА учасниками національно-визвольної боротьби українського народу за незалежність, тобто визнати їх історичний статус; передбачити виділення у Державному бюджеті 2006 р. коштів на вирішення соціальних проблем ветеранів УПА; активізувати роботу Урядової комісії з вивчення УПА [6].

На позиції визнання членів ОУН та воїнів УПА воюючими сторонами у ДСВ за незалежність України та їх вшанування в українському суспільстві стояло Всеукраїнське об'єднання (ВО) «Свобода». В програмних засадах ВО «Свобода» зазначалося, що партія послідовно бореться «у судовому порядку заборони комуністичної ідеології як людиноненависницької і такої, що завдала не виправної шкоди українському народові» [7]. У «Програмі захисту українців» ВО «Свобода» закликає «визнати боротьбу, яку до кінця 50-х років проводила ОУН та УПА, національно-визвольною боротьбою українського народу. Визнати вояків УПА та підпільників ОУН

учасниками національно-визвольної боротьби за державну незалежність України [7].

Близькою до правих поглядів була політична партія «Наша Україна». Партія «Наша Україна» офіційно підтримувала політику її висування чинного Президента України В. Ющенка. Питання українського визвольного руху середини ХХ ст. розглядалося партією «Наша Україна» в комплексі відновлення історичної справедливості. Зокрема, нашоукраїнці, поряд з ідеєю формування єдиного національного інформаційного і культурного простору, наполягали на статусі української мови як єдиної державної, виступали за подолання міжконфесійних протиріч і проведення політики національного примирення через визнання Голодомору 1932–1933 рр. геноцидом проти українського народу та визначення правового і соціального статусу вояків УПА як ветеранів боротьби за незалежність України [8].

Помірковані погляди щодо статусу членів ОУН та вояків УПА висували центристські партії – Блок Юлії Тимошенко (БЮТ), Блок Литвина, Український Демократичний Альянс за Реформи (УДАР). Питання діяльності українських націоналістів не були на пряму відображені в програмних засадах Блоку Юлії Тимошенко (БЮТ). В загальному БЮТ виступала за формування вітчизняного історичного нарративу. 2009 р. депутати від БЮТ Михайл Косів, Віктор Швець, Іван Денькович, Степан Курпиль, Олександр Гудима, Микола Ковзель, Олена Шустик і Володимир Макієнко зареєстрували у ВРУ проект закону № 5373, в якому пропонували визнати УПА воюючою стороною у ДСВ [9]. Слід зазначити, що політика БЮТ на питання про правий статус та визнання українських націоналістів в українському суспільстві не була послідовною і піднімалася на передодні виборів.

Інші центристські партії такі як Блок Литвина, УДАР чітко не визначились із своєю позицією щодо оцінки діяльності ОУН та УПА. Зокрема лідер фракції «Блок Литвина» Володимир Литвин під час візиту до Російської Федерації висловився проти визнання ОУН та УПА, про що він заявив в інтерв'ю РІА «Новості». «Поспішність, непродуманість в спробах реабілітації осіб, які ще недавно вважалися за зрадників, ворогів, взагалі недоречні» – відзначив В. Литвин. Водночас під час парламентських виборів 2006 р. Блок Литвина розклеював у Західній Україні агітки, де висловлювалася протилежна оцінка діяльності ОУН та УПА [10].

Лідер всеукраїнської політичної партії УДАР Віталій Кличко займав доволі обережну позицію щодо трактування історичних тем. Особисто В. Кличко наголошував на потребі толерантного висвітлення дискусійних історичних тем, закликав до пошуку порозуміння відносно складних сторінок минулого, до яких належить і визвольна боротьба УПА, знищення української інтелігенції, українсько-російські чи українсько-польські взаємини в сорокових роках минулого сторіччя. Це має відбутися в Україні шляхом пояснення, що «воїни УПА боролися за Україну своєї мрії – незалежну, без німців, без «совєтів». І якщо вдасться досягти порозуміння в цьому питанні, якщо

суспільство займе тут одну спільну позицію, нам буде легше разом змінювати єдиний погляд і точку зору на це питання й наших сусідів: росіян, поляків» [11].

У статутних документах лівих партій України (Комуністична партія України (КПУ), Прогресивна соціалістична партія України (ПСПУ)) простежується чітка орієнтація на прорадянський та імперський історичний наративи. Ці партії представляють інтереси своїх виборців, якими є здебільшого люди похилого віку, ветерани ВВВ, які залишаються прихильниками радянського соціального устрою. У програмних документах КПУ зазначається, що «Радянський Союз був не імперією, що гнобила і грабувала Україну, а великою співдружністю вільних і рівноправних народів. Його зруйнування стало найбільшою трагедією для народу України, всіх радянських людей. Одним з важливих завдань партії припинення фактів руйнування пам'ятників В. І. Леніну, іншим видатним історичним діячам та подіям у житті нашого народу» [12]. КПУ проводила традиційно активну кампанію засудження «злочинів бандерівців», спекулюючи на ностальгічних почуттях виборців старшого покоління Сходу й Півдня України. У власній політичній програмі комуністи запевняють, що будуть перешкоджати спробам «реабілітації і пропаганди, у тому числі в наукових установах, загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, ідеології фашизму і неонацизму, зведенню зрадництва в героїство, розгулу антикомунізму й антирадянщини» [12].

Діяльність Прогресивної соціалістичної партії України (ПСПУ) у сфері ставлення до українського визвольного руху характеризується відкритою агресією. Офіційна програма партії рясніє посиланнями на твори К. Маркса та В. Леніна, та критику процесів глобалізації [13].

ПСПУ закликала до осуду українських націоналістів мотивуючи, що ні ОУН ні УПА не були повноправними представниками українського народу і ніякого зв'язку з ним не мають [14]. Відверто ПСПУ дорікає ПР, у тому що регіонали і В. Янукович не знесли пам'ятників С. Бандереві та Р. Шухевичу [15].

Аналіз офіційного друкованого органу ПСПУ «Досвітні вогні», доступного на сайті партії, засвідчує відверту антинаціоналістичну риторичку, наведення виключно фактів співпраці ОУН та УПА з нацистами та проведення паралель/зіставлень з діяльністю «фашистського» уряду за час президентства В. Ющенка.

Близькими за поглядами до партій лівого спрямування була Партія регіонів (ПР). В Програмі ПР зазначається: «Партія виступає за збереження, відтворення та охорону культурно-історичного середовища, пам'яток історії й мистецтва всіх історичних епох України з урахуванням регіональних особливостей» [16]. Представники партії під час розгляду певних історичних питань демонстрували здебільшого проросійську спрямованість, що зумовлено специфікою їхнього електорату, який мешкають переважно на Сході та Півдні України. Опонуючи третьому Президенту України В. Ющенку представники ПР постійно звинувачували українських націоналістів, у поширених ще радянською владою, міфах – кола-

бораціонізмі та фашизмі. Суть риторики ПР протягом 2005–2009 рр. полягала у забороненні героїзації ОУН та УПА в українському суспільстві.

Після парламентських виборів 2010 р. ПР і надалі виступала проти героїзації українських націоналістів. Зокрема за сприяння ПР у 2013 р. по території України пройшов антифашистський марш «У Європу – без фашистів!». ПР виступала проти присвоєння воїнам УПА статусу ветеранів війни. У 2013 р. було організовано та підписано звернення депутатів ВРУ до Сейму Польщі щодо визнання Волинської трагедії геноцидом поляків [17].

Оціночне ставлення політичних партій до ОУН та УПА слід розглядати у загальних тенденціях в розвитку внутрішньої та зовнішньої трансформації партійного апарату, еволюції партійної ідеології протягом 2005–2014 рр. Найперше це стосується переважно партії влади («Наша Україна», «ПР»), яка змінює свої ідеологічні принципи залежно від політичної ситуації в країні та власного рейтингу напередодні виборів. Не слід забувати, що ставлення політичних партій до членів ОУН та вояків УПА є частиною передвиборчої технології, які покликані вирішувати відразу два завдання: з одного боку, партія намагається подобатися «всім відразу» і виступає на несумісних позиціях одночасно, а з другого – ідеологія політичної партії в Україні створюється як необхідний компонент при її реєстрації і тому ідеологічні принципи формуються «залежно від ситуації» [18]. Слід також відзначити, що українські праві, які симпатизували українським націоналістам протягом 2005–початку 2014 рр. постійно наголошували на євроінтеграції та слідуванні європейським цінностям демократії, що дало поштовх до уникнення конфронтації з лівими і пошуку компромісу із представниками як інших політичних сил, так і з національними меншинами.

5. Результати дослідження та їх обговорення

У результаті проведених досліджень:

1. Охарактеризовано формування національного образу про ОУН та УПА офіційними політичними партіями;

2. Встановлено рівень зацікавленості політичними силами темою українського визвольного руху середини ХХ ст.;

3. Удосконалено способи та методи впровадження позитивної та негативної інформації про ОУН та УПА в українському суспільстві політичними партіями;

4. Вказано на чинники стратегій політичних сил у відношенні до трактування діяльності членів ОУН та вояків УПА у ДСВ.

Водночас багато особливості діяльності політичних партій та їх осередків на місцевому рівні в конкретно взятому регіоні та питання фінансування масових публічних акцій різними політичними силами на підтримку або заперечення героїки літопису ОУН та УПА в українському суспільстві потребують ретельного вивчення.

6. Висновки

Висвітлення ставлення політичних партій різних напрямів до літопису українського визвольного руху середини ХХ ст. протягом 2005 – початку 2014 рр. характеризується суперечливим і навіть протилежним відношенням до ОУН та УПА, що відображається в партійних ідеологіях та дискурсивних практиках. Аналіз програмних документів політичних партій різного спрямування дає можливість зробити висновки про домінування поміркованих поглядів щодо оцінки ролі та значення українського визвольного руху середини ХХ ст. Політичні сили крайнього спрямування попри заявлену публічну риторику у ВРУ були поміркованими щодо оцінки ролі ОУН та УПА в роки ДСВ, що було зумовлено євроінтеграційними процесами в середині держави та бажання сподобатися виборцям. Водночас проведення масових акцій на підтримку чи заперечення героїки літопису ОУН та УПА різними політичними силами характеризується прив'язаністю до окремих регіонів України в яких під впливом радянської пропаганди та власного досвіду склалося власне переважаюче бачення ролі українських націоналістів у ДСВ. Водночас не слід забувати, що у ВРУ політичні партії об'єднувалися у фракції та блоки і були виразником інтересів крупного капіталу та певних груп тиску, що ставило питання про український визвольний рух середини ХХ ст. на другорядні позиції та використовувалося як засіб пропаганди власної політичної сили. Дрібні політичні сили не спроможні конкурувати на рівних із крупними політичними силами залишилися на маргінесі українського політикуму через обмеження фінансових ресурсів та кадрів рівень їхнього залучення до процесу формування національної пам'яті про ОУН та УПА на загальнонаціональному рівні залишився мізерним. Відтак питання визнання учасників національного визвольного руху середини ХХ ст. в період 2005 – початку 2014 рр. виступало частиною передвиборчої риторики та ідеології з метою залучити до своєї підтримки більше виборців різного віку та ідеологічної орієнтації.

Література

1. Кучерук, М. С. Боротьба Народного Руху України за визнання бійців ОУН-УПА учасниками національно-визвольних змагань [Текст] / М. С. Кучерук // Наукові праці. Сер.: Історія. – 2012. – Т. 198, № 186. – С. 18–21.
2. Каліщук, О. Українсько-польське протистояння на Волині та в Галичині у роки Другої світової війни [Текст] / О. М. Каліщук. – Львів, 2013. – 510 с.
3. Яцунська, О. О. Політична реклама "лівих" на до-строкових парламентських виборах: аналіз маніпулятивних технологій [Текст] / О. О. Яцунська // Наукові праці. Сер.: Політологія. – 2010. – Т. 131, № 118. – С. 93–97.
4. Долганов, П. С. Дискурс націоналізму в риториці політичних акторів виборчої кампанії України 2012 року [Текст] / П. С. Долганов // Панорама політологічних студій. – 2012. – № 9. – С. 197–209.
5. Адамович, С. В. Ідея соборності в ідеології та діяльності політичної партії «Наша Україна» [Текст] / С. В. Адамович // Вісник Прикарпатського університету. Історія. – 2012. – № 21. – С. 78–83.
6. Заява Центрального Проводу НРУ про визнання ОУН-УПА учасниками бойових дій у другій Світовій війні

[Текст] / Провісники свободи, державності і демократії: Документи і матеріали. До 20-ї річниці створення Народного Руху України. – К.: Інститут історії України НАН України, 2009. – 347 с.

7. Програма ВО «Свобода» – Програма захисту українців [Електронний ресурс]. – ВО "Свобода". – Режим доступу: <http://svoboda.org.ua/party/program/>

8. Основні програмні цілі та політичні завдання партії «Наша Україна» на сучасному етапі [Електронний ресурс]. – Наша Україна. – Режим доступу: http://file.liga.net/party/2926-nasha_ukraina.html

9. БЮТ пропонує визнати УПА воюючою стороною во Другій світовій війні [Електронний ресурс]. – Корреспондент.net. – 2009. – Режим доступа: <http://korrespondent.net/ukraine/politics/1020866-byut-predlagaet-priznat-uvoyuyushchej-storonoj-vo-vtoroj-mirovoj-vojne>

10. Співкер Литвина ввіймали на «багатовекторності» [Електронний ресурс]. – Коментарі. – 2009. – Режим доступу: <http://kirovograd.comments.ua/news/2009/05/15/174429.html>

11. Про воїнів УПА і не тільки [Електронний ресурс]. – Партія УДАР Віталія Кличка. – 2011. – Режим доступу: <http://klichko.org.ua/team/blogs/leader/pro-voyniv-upa-i-ne-tilki>

12. Програма Комуністичної партії України [Електронний ресурс]. – КПУ. – Режим доступу: <http://www.kpu.ua/ru/page/programmaku>

13. Програма Прогресивної соціалістическої партії України [Електронний ресурс]. – Прогресивная социалистическая партия Украины. – Режим доступа: <http://www.vitrenko.org/article/456>

14. Осудить гитлеровских пособников ОУН-УПА за содеянные преступления и запретить неонацистские партии Украины – значит спасти страну от гражданской войны [Електронний ресурс]. – Прогресивная социалистическая партия Украины. – 2013. – Режим доступа: <http://www.vitrenko.org/article/16769>

15. «Антифашистский марш» регионалов – четвертое отделение спектакля по предвыборному обольваниванию избирателей [Електронний ресурс]. – Прогресивная социалистическая партия Украины. – 2013. – Режим доступа: <http://www.vitrenko.org/article/16543>

16. Програма Партії регіонів [Електронний ресурс]. – Партія регіонів. – 2007. – Режим доступу: <http://www.partyofregions.org.ua>

17. Депутати від Партії регіонів і КПУ попросили польський Сейм визнати Волинську трагедію геноцидом поляків [Електронний ресурс]. – ZN.UA. – 2013. – Режим доступу: http://dt.ua/POLITICS/deputati-vid-partiyi-regioniv-i-kpu-proposili-polskiy-seym-viznati-volinsku-tragediyu-genocidom-polyakiv-124646_.html

18. Шейнов, В. П. Пиар «белый» и «чёрный»: Технология скрытого управления людьми [Текст] / В. П. Шейнов. – М.: Харвест, 2006. – 672 с.

References

1. Kucheruk, M. S. (2012). Fight People's Movement of Ukraine for the recognition of OUN-UPA fighters participants of national liberation movements. Proceedings. Aug.: History, 198 (186), 18–21.
2. Kalishchuk, A. (2013). Ukrainian-Polish conflict in Volyn and Galicia during the Second World War: the scientific and public discourse. Lviv, 510.
3. Yatsunskaya, A. A. (2010). Political advertising "left" in the parliamentary elections: the analysis of manipulative technologies. Proceedings. Aug.: Polityology, 131 (118), 93–97.
4. Dolganov, P. S. (2012). Discourse of nationalism in the rhetoric of political actors election Ukraine. Political Studies, 9, 197–209.

5. Adamovich, S. V. (2012). The idea of catholicity in the ideology and activities of political party "Our Ukraine". Bulletin Prikarpatyky University. History, 21, 78–83.

6. Statement of the Central Leadership of the NRU recognition of UPA combatants in World War II (2009). Kyiv: Institute of History of Ukraine, 347.

7. The program "Svoboda" – protection program. Union "Freedom". Available at: <http://svoboda.org.ua/party/program>

8. The main program goals and political objectives of the party "Our Ukraine" at the present stage. Our Ukraine. Available at: http://file.liga.net/party/2926-nasha_ukraina.html

9. Assign BYuT proposes to UPA voyuyushey storonoy t myrovoy Second War (2009). Korrespondent.net. Available at: <http://korrespondent.net/ukraine/politics/1020866-byut-predlagaet-priznat-upa-voyuyushchej-storonoy-vo-vtoroj-mirovoj-vojnje>

10. Speaker Lytvyn caught the "multi" (2009). Comments. Available at: <http://kirovograd.comments.ua/news/2009/05/15/174429.html>

11. About UPA not only (2011). Party BLOW Vitali Klitschko. Available at: <http://klichko.org.ua/team/blogs/leader/pro-voiniv-upa-i-ne-tilki>

12. The program of the Communist Party of Ukraine. CPU. Available at: <http://www.kpu.ua/ru/page/programmaku>

13. Program Prohressyvnoy sotsyalistyckoy party of Ukraine. Progressive Party sotsialistychnay Ukraine. Available at: <http://www.vitrenko.org/article/456>

14. Blame hytlerovskiyh posobnykov UPA for sodeyannyye crime and prohibition neonatsytskoy party of Ukraine – a country that's mean salvation of civil war sotsialistychnay (2013). Progressive Party of Ukraine. Available at: <http://www.vitrenko.org/article/16769>

15. "Antyfashystskyy March" rehyonalov – chetvertoe otdelenie performance on predvybornomu obolvanyvaniyu voters sotsialistychnay (2013). Progressive Party of Ukraine. Available at: <http://www.vitrenko.org/article/16543>

16. The program of the Party of Regions (2007). Party of Regions. Available at: www.partyofregions.org.ua

17. Deputies from the Party of Regions and the Communist Party asked the Polish Sejm recognize Volyn tragedy as genocide Poles (2013). ZN.UA. Available at: http://dt.ua/POLITICS/deputati-vid-partiyi-regioniv-i-kpu-poprosili-polskiy-seym-viznati-volynsku-tragediyu-genocidom-polyakiv-124646_.html

18. Sheinovo, V. (2006). Pyar "white" and "black": Hide Control Technology people. Moscow: Harvest, 672.

*Рекомендовано до публікації д-р істор. наук, професор Литвин М. Р.
Дата надходження рукопису 31.10.2016*

Попович Олексій Анатолійович, аспірант, Центр дослідження українсько-польських відносин, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, вул. Козельницька, 4, м. Львів, Україна, 79008
E-mail: OleksijPopowych@online.ua

Oleksij Popovych, Postgraduate student, Research Center Ukrainian-Polish relations, Ivan Krypyakevych Institute of Ukrainian studies of National Academy of Sciences of Ukraine, Kozelnicka str., 4, Lviv, Ukraine, 79008
E-mail: OleksijPopowych@online.ua

УДК 94(477) «16»

DOI: 10.15587/2313-8416.2016.86174

АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ Й ЕТНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.

Ю. С. Фігурний

ANALYSIS OF UKRAINIAN ETHNO-CULTURAL AND ETHNIC PROCESSES IN THE FIRST HALF OF XVII CENTURY

Y. Fihurnyi

Стаття присвячена аналізу українського етнокультурного розвитку й етнічних процесів у першій половині XVII ст. Автором досліджено динамічні зміни безпосередньо і опосередковано пов'язаних з тогочасним етнокультурним розвитком та її головних елементів: мови, території, традиційної культури, православної релігії, ідентичності, історичної пам'яті тощо

Ключові слова: Україна, українці, український етнокультурний розвиток, етнічні процеси, мова, територія, традиційна культура

This article is devoted to analysis of Ukrainian ethno-cultural development and ethnic processes in the first half of the XVII century. The author studied the dynamic changes of directly and indirectly related to then ethno-cultural development and its main elements: language, territory, traditional culture, Orthodox religion, identity, historical memory and so on

Keywords: Ukraine, Ukrainians, Ukrainian ethno-cultural development, ethnic processes, language, territory, traditional culture